

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita P. Iacobi Laynis Secundi Societatis Iesv Generalis
Alphonsi item Salmeronis Vnius in primis decem Socijs**

**Ribadeneyra, Pedro de
Coloniae Agrippinae, 1604**

Collegia in Gallia constituit. Cap. 4.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11740

menta egentibus ne deessent, & cada-
 uera ne insepulta iacerent curare, ni-
 mirum summo in reipub. discrimine
 opinione maiores illi Deus vires, ut
 solet, sufficere visus, gratesque illi
 publice actæ vitæ auctori, cui placi-
 tum socios opportuno maximè tem-
 pore ciuitati ad interitum ruētī sub-
 mittere: Emundum ut patriæ patrem,
 animorumque parentem prædicare,
 & tantum non in coelum laudibus
 Lugdunenses efferre.

Collegia in Gallia constituit.

CAP. IV.

Igitur Ecclesiæ in Gallia laboran-
 tis commodo Collegia sociorum
 LAYNES, ut dixi, tanquã murum
 pro domo Dei ex ædificari, tenui li-
 cet subsidio, permisit. In his Turno-
 nensis gymnasij hoc principium fuit.
 Franciscus Cardinalis Amplissimus
 Turnoni in oppido ditionis familie
 suæ, quo erat Catholicæ religionis
 zelo, prudentia item, rerumque usu
 singulari, acutè per id tēpus viderat,
 quam

in sententiam Cōcilij Tridentini Patres decretum fecerant, præsentissimum iuuādæ Ecclesiæ remedium esse, ducto à tenera ætate initio, pias scholas pueris aperire, quibus pietatem cum litteris imbiberent, nimirū illud esse, quod vetus ille pōeta ait: *Serere arbores quæ alteri seculo profint.* permagni enim interesse reipubl. à teneris optima ab optimis doctoribus hauriri, idem Princeps è Philosophis sapientissimis hominibus acceperat. Gymnasium itaque ditionis suæ inquilinis, optimæque spei adolescentibus magno aere instituit, doctores summa vigilantia quæsit, eruditi quidem illi, sed non satis in retinenda maiorum fide constantes. E finitimorū enim libris deprauatarum opinionum venenum incautius haustum, pueris etiam clam (vt cancer ille perpetuo serpit) instillabant. tandem comperta, Cardinalis iratus, & indignabundus, quamuis aduigilaret ipsorum perfidia creditam sibi iuuentutem corrumpi, magistros illos res sibi suas habere iussit: datisque

extem-

extemplo Lutetiam ad LAYN'E M litteris, rogat, socios quamprimum mittat excolendæ iuuentuti, optimis & pietatis, & litterarum præceptionibus. His vnis fidere, præterea nemini, fixum iam sibi constitutumque esse, testatus etiam, quod res erat, hæc vnâ maxime idoneam iuuandæ Ecclesiæ Catholicæ rationem, nec aliâ videri. LAYNES, cui eandem Deus mētem iniecerat, socios non inuitus mittit, magni in Ecclesia Principis consilium, & authoritatem secutus. Socijs Emūdus Augerius, quasi noua Colonia primus ibi præfuit.

Ruthenense Collegium eodē tempore, consilioque institutum. Tholosanum item in Tectosagibus: quæ tum mirificè creuerūt, aduentu sociorum Pamierenſi Collegio pulſorum, idēq; hæreticorum vi, qui ea tempeſtate Galliam vniuerſam populati, graſſantes, ferro, igni, & cædibus omnia vaſtabant. Ioannes Pelletarius homo Gallus, verè pius, & in Dei cauſa tuenda, ardēs, ac vehemēs. Hic omnem illam Aquitaniæ oram concionibus

con-

confirmavit, nutantes erexit, hæreticorū furori restitit, pericula adiit, è quibus Dei beneficio, piorum hominum opera, tãquam ex Orci faucibus ereptus, mox in grauem morbum Tolosæ incidens, magno sui bonis omnibus relicto desiderio mortem obiit. Auenionēse per idem ferè tempus cōdi coeptum, vt & hic canes pro domo Dei excubātes in ipso Italiae ostio ne deessent. Et quamuis facta hic tempestas orta, calumnia quorundā, qui societatis vel nomē ipsum immane quantum, oderunt, confictis mendacijs, falsisq; adhibitis testibus, quibus nos aqua, & igni interdiceret, vrbe exigere, & traducere orbi studebant; factum tamen Dei benignitate, vt rei veritate, sociorumq; innocētia comperta, Palinodiā illi canere, hos in integrum restituere, superiorum iussu publicè sint coacti, qui palā læserāt. Collegium ad hęc Mauriacense Aruernorum prouinciæ Franciæ inchoauit iam tum Episcop. Clarimontanus, qui & Parisiense, & Billouien- se extruenda curauit.

H

Lugdu-

Lugdunensis Collegij exordia referre pretium operæ duxi: sanè non diuersus à Turnonensi euentus fuit. Ludum iuuentuti ciues ærarij sumptu aperuerūt, ne inter exoticas merces, quæ multæ importantur, ingeniorum cultus, studiaque iacerent. Mercurius enim mercibus, & eloquentiæ præesse credebatur, & Hermathena in gymnasijs dedicata. Ei ludo eruditum quidem virum, mercede conductum præficiunt, sed ad viri boni, ac pij personam fingendam apprime compositum. Catholicus enim videri, fucum faciens simulator ille volebat, quo incautam iuuentutem promptius falleret: latebat tamen sub ovina pelle lupus, infecerat iam nobilitatis, ciuiumque præstantiam liberos aliquot, tinxeratque hereseos macula, quo callidius, eo nocentius. Discipulis, cum ætate adoleuissent, ad reipubl. administrationem vocatis, personam ille deponere, cristas erigere, audaciam sumere: publicè etiam iactare ausus, atque ostendere hostem se capitalem eorum esse,

esse,
sent
stere
tenta
nis, q
scipu
cas.
iuria
allata
quide
nimo
Lugd
sario
die. S
mani
tergr
magi
ues, r
chite
le, v
Secta
infel
titi,
nas d
Itire
factu
cieta

esse, qui de religione maiorum bene sentirent: nemo tamen palam obistere, & loco, vt oportuit, derurbare tentauit, fauentibus eiusdem factionis, quorum iam autoritas esset, discipulis; vt similes habet labra lactucas. Deo tandem visum vindicare iniuriam reipubl. à flagitioso homine allatam, corrupta illa iuuentute, & quidem in meliore hominis parte, animo, fideque maiorum. Supplicatio Lugduni de more instituta, anniuersario, solenni que ritu, festo Eucharistie die. Sacerdos, qui hostiam diuinam manibus gestabat, domum illius prætergressus lapide petitus est, ex ludimagistri ædibus, accurrunt statim ciues, nec opinantem, vt tanti mali architectum, qui pridem audirent male, vulneribus confossum iugulant. Sectatores illius, & assec æ plerique, infelicem, & ipsi exitum (vt fit) fortiti, vel in crucem acti, meritas poenas dederunt; re itaque iuuentutis institutenda, in consilium delata bonum factum Lugdunenses iudicarunt societati, cuius propria ea ratio esset, vt

cum litteris ad pietatē pueros infor-
maret, id munus publicè mandare,
vt enim fontium aquæ salubriores,
vitam potanti; corruptæ contra ne-
cem adferunt: lac item nutricis, va-
letudini prodest, sic & ludi litterarij
salutem reipub. vel pestem adferunt,
L A Y N E S per litteras à senatu ro-
gatus socios doctores extemplo mi-
sit: Collegium tamen Lugduni Fran-
ciscus Borgia præpositus Generalis,
constituit: primæque regendi partes
Gulielmo Critoni, homini Scoto da-
tæ. Is egregiam Lugdunensibus per
id tempus, ceterisque Gallix oppidis
operam nauauit.

1559.

Chamberense Collegium in Allo-
brogū regione subalpina ab eodem
L A Y N E coeptum. Emmanuel enim
Philibertus Allobrogum regulus pa-
ctis iam anno 1559. Catholicum inter
& Christianissimum Reges fcederi-
bus, in integrum restitutus, nihil du-
xit antiquius, quam euocatis socijs,
tanquam vigiles agri Dominici pa-
stores, in statione excubantes collo-
care, periculum enim proximum est
à Ge-

à Gebennicis, qui in eo ipso agro degunt, vnde malum omne deprauatarum opinionum, in Galliã, omnemque ferè Europæ regionem propagatum dolemus.

Collegiorum Turnonensis, & Billomensis motus. Paschasij mors.

CAP. V.

Magnos in Galliam fructus societatis Collegia adferre visa. Non fugiebat ea res sectarios, qui iuventutem optimis imbui vna cum litteris pietatis etiam moribus, æquo animo ferre, inuidia stimulati, non poterant. Armis itaque tum, & audacia superiores, Valentiam Cauarum vt ostendimus, proditione cœperant. Urbis Præfecto è fenestra suspeso, & Emundo Augerio, Turnonensis Collegij rectore in vincula compacto, ex templo Turnonij oppidi tertio inde lapide, Rhodano flumini impositi, domino, imperiose simul, & impie mandant, Missæ sacrificium in ditione sua fieri ne patere-

H 3 tur: